Voorzitter,

Een Chinese wijsheid zegt “Het is de tegenwind die de vlieger doet stijgen”. We kunnen met z’n allen constateren dat we over tegenwind niet te klagen hebben. Het blijven stijgen echter is alleen te realiseren door middel van een grote gezamenlijke inspanning. We zoeken met elkaar naar een nieuwe balans tussen inkomsten en uitgaven, iedereen op zijn of haar niveau als individu, als rijksoverheid en wij als gemeente.

Tijdens deze zoektocht zien we om ons heen ontwikkelingen die vragen tot herbezinning. Waar liggen je prioriteiten. Namens de Partij van de Arbeid wil ik daarvoor wat ons betreft een aantal belangrijke aandachtspunten naar voren te brengen: solidariteit, werkgelegenheid, de wijzigingen in het sociale domein, jeugd en ten slotte de heroriëntatie.

Voorzitter,

het aantal werkzoekenden en het beroep op de bijstand neemt toe en 1 op de 9 kinderen groeit op in armoede. We kennen niet de exacte cijfers van onze eigen gemeente, maar meestal zitten we door onze sociaal-demografische opbouw niet aan de goede kant van het midden. Dit is de realiteit van nu. Een realiteit die de PvdA niet zonder slag of stoot kan en wil accepteren. In deze tijden is het nodig te beschermen wat kwetsbaar is. Dat vraagt solidariteit.

Solidariteit is er in diverse vormen. We prijzen ons gelukkig met een goed minimabeleid en dat willen we zo houden. Emmen is en blijft een sociale gemeente. Het rijk stelt extra middelen beschikbaar voor intensivering van armoedebeleid. Gelet op de zorgwekkende stijging van het aantal bijstandsgerechtigden is deze intensivering voor een deel een autonome ontwikkeling. Het beroep op het minimabeleid zal toenemen. En ik wil namens de PvdA een nieuwe zorg delen met het college en wel de volgende:

In 2015 worden ouders naar verwachting zelf weer verantwoordelijk voor het aanschaffen van schoolboeken en andere leermiddelen voor hun kinderen die het voortgezet onderwijs bezoeken. Dit is voor scholen een zorg in verband met een toenemend debiteurenrisico, maar veel groter is de zorg voor ouders en hun kinderen. Zijn straks de financiële mogelijkheden thuis bepalend voor het kunnen grijpen van de kansen die je als kind hebt? Vanuit de gedachte van gelijke kansen en beschermen wat kwetsbaar is, voor ons een ondenkbare weg. We vragen het college dan ook in overleg te gaan met de VO-scholen om te zien wat nodig is om dergelijke ontwikkelingen te voorkomen.

Voorzitter,

De veranderingen in het sociale domein, de decentralisaties, klinken vaak als een bedreiging wanneer we het erover hebben met elkaar. De PvdA ziet echter voldoende kansen voor ons op lokaal niveau. Herhaaldelijk hebben gemeenten aangegeven dat ze het beter kunnen. Immers de lokale overheid staat het dichtst bij de mensen en dus is dat ook de plek waarbij verankering in de samenleving begint.

Toegegeven we hebben niet aangedrongen op de budgetkorting en daarin zit natuurlijk ook de bedreiging. Zeker als deze gepaard gaan met beknottende randvoorwaarden vanuit het Haagse. Maximale beleidsvrijheid is daarom noodzakelijk bij de voorbereiding op en de uitvoering van de decentralisaties. Het gemeenschappelijk besef van noodzakelijke bezuinigingen is groot. Er is minder te verdelen en dat vraagt om herverdeling.

Hoe we er in Emmen uiteindelijk uit zullen springen is afwachten, maar de PvdA zal zich hard maken voor een eerlijke en zorgvuldige herverdeling in onze gemeente. We willen kleinschalige initiatieven in dorp, wijk of buurt de kans bieden zich te ontwikkelen.

Sterker nog we doen een klemmend beroep op het college hier nu al werk van te maken. Maak gebruik van de voorbeelden die er zijn, start pilots. Het is goed indien we nu al met elkaar verkennen welke mogelijkheden en onmogelijkheden er zijn bij het vormgeven van bijvoorbeeld de begeleiding of dagbesteding van ouderen in wijken dorpen. Hoe kunnen we daar als samenleving vorm aan geven. Er zijn al een aantal goede voorbeelden, bijvoorbeeld het huiskamerproject in Erica. Met die resultaten kunnen we als raad hier straks gefundeerde besluiten over nemen. Maar geef ook de raad het gevoel aan boord te zijn. Wij denken dat het samen beter kan.

Voorzitter,

In tijden dat er minder te verdelen is, is het belangrijk je idealen voor ogen te houden. Voor ons bij de PvdA is, zoals vaker vanaf hier betoogd, een fatsoenlijke samenleving met gelijke kansen voor iedereen van grote waarde. In dat licht past ook de opvatting van een goed vangnet voor iedereen. Een vangnet dat nodig is, voor als het even tegen zit. Dat is onze verantwoordelijkheid.

Maar we willen ook mensen de kans bieden zelf verantwoordelijkheid te nemen. Bij het vinden van werk bijvoorbeeld. Werk is belangrijk voor je eigenwaarde en voor je participatiemogelijkheden. Zeker in deze tijden moet er wat ons betreft dus blijvend werk gemaakt worden van werk.

En dan valt ons op in de oplossingsrichtingen dat investeringen worden getemporiseerd. We kunnen ons dit voorstellen, maar willen wat ons betreft daarbij wel een kader meegeven: eigen interne investeringen komen wat ons betreft als eerste in aanmerking voor uitstel. We hebben hier in deze raad gezamenlijk uitgesproken en zo ook besloten werkgelegenheid maximaal te willen stimuleren.

Zo was het eerder deze week ook goed om te zien dat er hoopvolle mensen onderweg waren naar dit gemeentehuis. Ze namen deel aan de verloting van een aantal kavels. Naast dat er minimaal 10 mensen een direct nieuw perspectief voor de toekomst kregen, betekent dit, naar wij hopen, ook een nieuwe stimulans voor de bouwsector in onze regio. Creativiteit kan dus lonend zijn. Laten we er een maximaal beroep op doen.

Maar we moeten ook durven vasthouden aan ingeslagen wegen en besluitvaardig durven doorpakken. En dan zien wij af en toe bewegingen die we niet in dat perspectief kunnen plaatsen. Neem bijvoorbeeld het TDC van de EMCO-groep. Onder een vergrootglas de laatste tijd. Als raad hebben we zeer kritische geluiden gehoord de laatste tijd. Hier is zeker oog en oor voor bij ons, maar ook bij het TDC. Zie bijvoorbeeld de aanpassingen die men in het traject wil doorvoeren door het in aparte onderdelen op te zetten. Tegelijkertijd hebben we als fractie zeker ook positieve geluiden gehoord tijdens een recent bezoek en kunnen we niet om een aantal goede resultaten heen.

Waar wij ons echter zeker ook zorgen over maken is de terugtrekkende beweging van sociale zaken in het geheel. Waar is het beeld van vorig jaar toen we juist tevreden waren over het feit dat trajectbegeleiders en klantmanagers zaken konden delen en dat de cliënt steeds vaker één aanspreekpunt had. Waar is de rol van de EMCO-groep als preferred supplier of liever gezegd als samenwerkingspartner? Wat is de aanleiding voor de

terugtrekkende beweging en welke effecten worden voorzien op in- en uitstroom in de bijstand? Graag een reactie van het college.

En we horen ook graag de visie op de werkgeversbenadering. Nu nog zitten de accountmanagers dichtbij de mensen die een vacature kunnen vervullen. Gaat dat ook veranderen?
Voorzitter,

Emmen is van oudsher een industriekern. En we zijn nog steeds goed in de maakindustrie. De tijd heeft echter niet stil gestaan. De blauwe overal heeft veelvuldig plaatsgemaakt voor de witte stofjas. En ondanks de werkloosheid is het moeilijk voor de industriële bedrijven goed geschoold technisch personeel te vinden. Dat is niet alleen in onze regio het geval, maar is een landelijk beeld. Laten we deze kans benutten en als gemeente, samen met de ondernemers en het onderwijs, komen tot een goede aansluiting van vraag en aanbod en mensen gaan omscholen. Het is niet de eerste keer dat wij, of anderen, dit op deze plek ter sprake brengen. Nu is er echter een landelijk techniekplan en kennen we de vraaggerichte opleiding allround operator technicus van het Drenthe college. We zullen deze oproep ondersteunen met een motie, mede ingediend door het CDA en de VVD. Wij geloven namelijk dat het veel kansen biedt, niet alleen aan jongeren, maar ook aan de werkzoekenden die moeilijk aan de slag komen.

Bij de werkgelegenheid hoort in dit geval ook de eigen organisatie. We bieden werk immers aan veel mensen. Voorzitter, de PvdA heeft al vaker aangegeven te geloven in de kwaliteiten van onze organisatie. We hebben wel twijfel over de ruimte die er is, deze kwaliteiten te benutten.

We lezen dat we een flexibele organisatie willen en toch praten we op detailniveau over de inzet op afdelingen. Op deze zelfde waarneming was onze oproep tot een kaderstellend personeelsbudget van vorig jaar gebaseerd. Toen antwoordde de betreffende wethouder nog dat hij daar ook wel voor voelde. Toch is het er nog niet van gekomen. Daarom nogmaals een oproep tot een dergelijk budget. Het geeft vrijheid aan de organisatie en bestuur zelf te kiezen hoe de mankracht het beste kan worden ingezet en welk functiegebouw daarbij hoort. Dat geeft wellicht de flexibiliteit die hoort bij de dynamische omgeving met telkens wisselende vraagstukken van de lokale overheid.

Iets van verder van huis, maar zeker in onze invloedsfeer zien we Area, de EMCO-groep, Buurtsupport. En we vragen het nog maar eens: wanneer kunnen we de opening bijwonen van een groen-grijsbedrijf. Juist de samenwerking van deze partijen biedt kansen en mogelijkheden op vele fronten, wat ons betreft in wijkteams en als opmaat naar verder gebiedsgewijs werken. Dit alles met een positief effect op de leefbaarheid.

Bij het noemen van Area, wil ik namens de PvdA ook in herinnering roepen de motie woonlasten van vorig jaar. Daar hebben we ingezet op verlaging van de afvalstoffenheffing. Kan het college ons de stand van zaken geven? Verder zijn we ook erg nieuwsgierig naar de ontwikkeling rondom het bedrijf Area zelf.

In het kader van terugdringen van de woonlasten past ook het aanvalsplan wonen, een initiatief waar ook de PvdA op heeft aangedrongen. Het is een voorbeeld van hoe we zaken kunnen aanvliegen. Investeren in werkgelegenheid om bijvoorbeeld jeugdwerkloosheid te bestrijden maar ook om energiebesparende maatregelen te stimuleren. Daarmee hopen we energienota's en dus woonlasten te verlagen. Kan het college aangeven hoe de vorderingen zijn?

Voorzitter,

Het is belangrijk dat onze investeringen renderen en bijvoorbeeld werkgelegenheid genereren. Wat ons betreft is dat een belangrijk criterium bij het prioriteren van investeringen in deze tijden. Daar horen wat ons betreft dan ook de kansrijke sectoren te worden benoemd: Bio Based Economy, de logistieke sector en recreatie en toerisme. Willen we bijvoorbeeld kijken hoe we de doorstroom op de weg Emmen-Klazienaveen kunnen verbeteren of willen we het laatste stuk in het fietspad langs de Runde in Zwartemeer aanleggen. Onderwerpen die stimulerend kunnen werken voor de kansrijke sectoren. Maar ook is het van belang dat we in beeld hebben welke gevolgen bezuinigingen bij andere organisaties voor onze eigen investeringen hebben. Graag een reactie van een college hierop?

Voorzitter,

Een ander belangrijk onderwerp voor ons is de mogelijkheid voor jongeren te bewegen en te sporten. Dit geeft hen persoonlijke en sociale ontwikkeling en voorkomt gezondheidsproblemen door bijvoorbeeld gewichtstoename. Een belangrijke rol in dit bewegen en sporten is weggelegd voor het basisonderwijs. Immers daar ligt de uitgelezen ieder kind voldoende te laten bewegen.

En daarover maakt de PvdA zich zorgen voor wat betreft de wijk Emmermeer. Ons hebben signalen bereikt over zowel de achterblijvende kwantiteit als kwaliteit als het gaat om de mogelijkheden voor bewegingsonderwijs.

Emmermeer is een wijk met vier basisscholen, die gezamenlijk nog steeds groeien de laatste jaren. Tegen de trend in dus. De gymcapaciteit in Emmermeer is door allerlei ontwikkelingen teruggegaan van 6 zalen naar nu nog slechts één zaaldeel. Deze dateert uit 1960 en is gebaseerd op de eisen en uitgangspunten van toen. Er zijn hier collega-raadsleden aanwezig die er zelf les hebben gehad toen ze de basisschool bezochten.

Scholen moeten nu soms al uitwijken naar verder weggelegen locaties of de capaciteit wordt al bij toekenning ingekort in tijdsduur om één en ander passend te maken. Dit gaat onherroepelijk ten koste van het bewegingsonderwijs zelf. Dat deze zorg breed gedragen is, mag blijken uit het feit dat ook de EOP financieel wil bijdragen bij een oplossing. Herkent het college deze signalen?

Voorzitter, regelmatig horen we de term meer van de samenleving, andere overheid. En de Partij van de Arbeid gelooft in de mogelijkheden die er liggen in dorpen, wijken en buurten. Het gaat er echter om hoe we dit met elkaar vorm kunnen en willen geven. Het vraagt wat ons betreft een andere, meer faciliterende rol, van de overheid en in ons geval dus de gemeente. We zien veel kansen voor ontwikkelingen en ontplooiing van talenten en daar kunnen we ons steentje aan bijdragen. Natuurlijk brengt het grote grondgebied en de bevolkingsspreiding in onze gemeente ons wel eens extra opgaven dan bij qua inwoneraantal vergelijkbare gemeenten. Tegelijkertijd is het juist de charme van onze gemeente en is deze uniciteit het aanknopingspunt om te laten zien waar we gezamenlijk toe in staat zijn.

Meer van de samenleving andere overheid is wat ons betreft dus geen theorie gezocht bij bezuinigingen maar een overtuiging die hoort bij een moderne Emmense samenleving. Dit alles wat de Partij van de Arbeid betreft vanuit de principes die ik eerder namens mijn fractie heb aangehaald: solidariteit, werkgelegenheid en de samenhang in de samenleving. We willen kansen en perspectief bieden aan het Emmen van nu en morgen.